

РЕШЕНИЕ

№ 379

гр. София, 08.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламен Дацов

Членове: Димитър Фикийн
Стефан М.

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова

в присъствието на прокурора Л. Тр. К.

като разглежда докладваното от Стефан М. Въззивно наказателно дело от общ характер № 20231000600782 по описа за 2023 година

Делото се разглежда за втори път от САС по гл. XXI НПК и негов предмет е проверката на постановената на 20.04.2023 г. присъда по н.о.х.д. № 4498/20 г. на СГС (НО, 22 с.), с която и четиримата подсъдими са били изцяло оправдани по повдигнатите им обвинения, както следва: **а)** подс. А. Д. У., с ЕГН: ***** – по чл. 301, ал.1 НК (за това - на 23.08.13 г. в гр. София като длъжностно лице, лекар-ординатор към СБАЛЛС на СЦЗ, да е приела като дар, какъвто не ѝ се следва, сумата от 1000 лв., загдето е извършила, загдето не е извършила и за да извърши действия по служба); **б)** подс. О. Ч. Н., с ЕГН: ***** – по чл. 304б, ал.1, вр. чл. 20, ал.2 НК (за това - на 23.08.13 г. в с. Арчар, Видинска област, като извършител – умишлено улеснен от помагача Ч. Ц., да е приел като наследващ му се дар сумата от 3000 лв., за да упражни върху длъжностното лице д-р А. У. влияние при вземането на решение); и по чл. 304, ал.1 НК (за това - на 23.08.13 г. в гр. София да е дал като дар сумата от 1000 лв. на длъжностно лице – доктор А. У., лекар-ординатор към СБАЛЛС на СЦЗ, загдето същата е извършила и не е извършила, както и за да извърши действие по служба); **в)** подс. Ч. И. Ц., с ЕГН: ***** – по чл. 304б, ал.1, вр. чл. 20, ал.4 НК (за това - в периода 14-23.08.2013 г. от Затвора в гр. Враца, като помагач – чрез съвети и разяснения, умишлено да е улеснил извършителя О. Н. да приеме като наследващ му се дар сумата от 3000 лв., за да упражни върху длъжностното лице д-р А. У. влияние при вземането на решение); и **г)** подс. Б. И. М., с ЕГН: ***** – по чл. 225в, ал.1 НК (за това - на 19.08.2013 г. в гр. София, като лекар в „МДЛ Русев“ ЕООД, да е поискал и приел сумата от 300 лв. като наследваща му се облага, за да наруши задълженията си по трудов договор, длъжностна характеристика и Нар.№ 27/30.06.2010 г. при тълкуването на резултатите от ядрено-магнитното изследване на В. Н. Д.).

Оправдателната присъда, която също е втора поред (след постановената от САС

с Решение № 4/18.04.19 г. по в.н.о.х.д. № 46/18 г. отмяна на предходно издадената от СГС присъда по първоначално проведеното н.о.х.д. № С-30/16 г.), отново е оспорена в срока и по реда на чл. 319 НПК с въззивен протест на Софийската градска прокуратура (СГП), чийто петитум е всички подсъдими да бъдат признати за виновни по повдигнатите им обвинения (чл. 336, ал.1, т.2 НПК).

Протестът, изцяло поддържан от участващия в откритото заседание пред САС представител на държавното обвинение, не съдържа конкретни аргументи за неправилността на първоинстанционния съдебен акт, защото в него прокурорът единствено е отразил тезата си, че деянията на У., Н., Ц. и М. се доказват „по безспорен начин“ от показанията на свидетелите Д., Ш., Д. и П.; от приетата медицинска експертиза; от „информацията, придобита чрез СРС-та“, както и от „множеството писмени доказателства“. Съдържанието на протеста, впрочем, може да се приеме и донякъде за „нестандартно“ (условно казано), защото повече от половината му текст е посветен не на пороците, които прокурорът е открил в оправдателната присъда, а на „неправилните“ (според него) твърдения в пледоарията на участвалите пред СГС защитници на подсъдимите.

Опит да „допълни“ (макар и извън срока по чл. 320, ал.4 НПК) тезата на обвинението пред въззивния съд прави участвалият прокурор от САП, според когото Градският съд е игнорирал редица обвинителни доказателства от показанията на свидетелите Ш., Д. и Д., от използваните специални разузнавателни средства и съдебно-медицинската експертиза; приел е „по предположение“ някои от фактическите си изводи (напр. за телефонната комуникация между свидетелите Д. и Д.); фаворизирал е обясненията на подс. М., вместо уличаващата го информация от експлоатираните СРС (относно твърдението за приетата като дар сума от 300 лв.); премълчал е в мотивите си „какви са правните съображения за взетото решение“ (чл. 305, ал.3 НПК) относно оправдаването на подс. Ч. Ц..

За потвърждаване на протестираната присъда пледират пред САС четиримата подсъдими и техните защитници: а. П. (за подс. У.) – с доводите, че по делото, от една страна, не се доказва фактът инкриминираната като подкуп сума от 1000 лв. да е била дадена от подс. Н., респ. приета от подзащитната й, както и поради неправилната формулировка на обвинението относно вменените с него действия/бездействия по служба, които е трябвало да бъдат осъществени; адвокатите Б. и Б. (за подс. Н.) – с аргумента, че неговото участие и в двете инкриминирани деяния (по чл. 304, ал.1 и по чл. 304б, ал.1 НК) е останало недоказано; адв. Д. (за подс. Ц.) – с лаконичната теза, че присъдата е правилна, а протестът срещу нея – неоснователен; и адв. С. (за подс. М.) – с виждането, че при нейния подзащитен е налице класическа „провокация към подкуп“; че резултатите от прилаганите по това обвинение СРС, на които прокурорът се позовава, са неизползваеми при „нетезжки“ престъпления (каквото е стопанският подкуп по чл. 225в, ал.1 НК); че подс. М., всъщност, не е нарушил нито едно от предявените с обвинението негови трудови задължения; че извършеното разчитане на резултатите от ЯМР не е имало решаващо значение за прекъсването на наказанието на затворника Д.; че М. е приел сумата от 300 лв. със съзнанието, че по този начин св. Ш. е заплатила услугата за изследването.

САС намери, че следва да потвърди оспорената с протеста присъда.

Тя, като краен резултат, е правилна, въпреки, че някои от мотивите за оправдаването на подсъдимите следва да бъдат прецизирани (чл. 337, ал.3 НПК), защото част от претендираните в обвинението деяния изобщо не се установяват от фактическа страна, а други се явяват изначално несъставомерни по начина, по който е зададена правната им квалификация. В случая липсата на конкретни доводи в протеста срещу оправдаването на подсъдимите поставя в невъзможност втората инстанция да

даде и съответно дължимите отговори по чл. 339, ал.2 НПК, но това не се явява пречка за извършване на пълната служебна проверка по чл. 314, ал.1 НПК.

I.

Пред Градския съд са били събрани всички възможни доказателства, необходими за изясняване на фактите по обвинението и в тази насока не са допуснати пропуски, налагащи провеждането на въззивно съдебно следствие. Част от приетите обстоятелства могат да бъдат изцяло споделени, а други – прецизирани от САС чрез установяването на някои несъществени „нови фактически положения“ (чл. 316 НПК), които не променят правните изводи за оправдаването на подсъдимите.

В периода между м. април и м. август 2013 г. подс. А. У. работила в болницата (СБАЛЛС) към Затвора в гр. София като лекар-ординатор в отделението по неврология. Познавала се както с подс. Б. М. (специалист по образна диагностика, който в същия период бил трудово ангажиран в притежавана от „МДЛ Русев“ ЕООД медико-диагностична лаборатория, помещаваща се в сградата на УМБАЛ „Св. Анна“, гр. София, ж.к. „Младост 1“), така и с подс. О. Н. (по това време – охранител в ГД „ИН“ и бивш надзирател в СЦЗ). В посочения период подс. Ч. Ц. изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в Затвора в гр. Враца и се познавал с подс. О. Н..

През м. април 2013 г. свидетелят В. Н. Д., лишен от свобода в Затвора в гр. Белене, решил да предприеме действия, чрез които временно да излезе на свобода, симулирайки здравословни проблеми, налагащи прекъсване на наказанието му. Споделил идеята си със своя съкилийник – св. К. Д., който предложил съдействие, тъй като негов познат (подс. Ч. Ц., лишен от свобода във Врачанския затвор) имал контакти с лица от болницата на СЦЗ. Чрез нерегламентирана употреба на мобилни телефони св. Д. се свързал с подс. Ц., който му разяснил, че общата цена на „услугата“ възлиза на 5000 лв., както и че принципните оплаквания от зъбобол, които Д. изпитвал, не са достатъчни. Разяснил още, че затворникът трябвало да симулира болки в кръста и обездвижване на крак, за да се постави диагноза „дископатия“ и нужда от операция. Св. Д. възразил срещу размера на сумата от 5000 лв. и поискал редуцирането ѝ до 2000 лв., но получил от св. Д. отговор, че това не е възможно, тъй като парите трябвало да се разпределят между различни лица по веригата. Тъй като Д. и тогавашната му приятелка – св. С. Ш., не разполагали с 5000 лв. и били възмутени от размера на поисканата сума, двамата решили да уведомят органите на МВР. Така, на 08 май 2013 г. св. Ш. подала в ГД „НП“ сигнал, че за поставянето на медицинска диагноза, позволяваща наказанието на Д. да бъде прекъснато, са им били поискани 5 000 лв., във връзка с което тя изразила готовност да съдейства на полицейските органи; започнала оперативната дейност по разкриване на случая и прилагане на разрешени от СГС специални разузнавателни средства.

По указания, дадени в телефонен разговор с В. Д., св. Ш. се обадила на подс. О. Н. и си уговорила среща с него, която се състояла в обедните часове на 15 май 2013 г. в района на столичните Централни хали. Свидетелката била предупредена, че разговорът между нея и подс. Н. ще се наблюдава и записва от органите на МВР. При срещата Н. разяснил на Ш., че възможността за прекъсване на наказанието на Д. зависи от болницата към СЦЗ, във връзка с което лишението от свобода трябвало да започне да симулира болки в кръста и накуцване. На 06.06.2013 г. подс. Н. потърсил по телефона подс. У., за да се консултира с нея по повод евентуалното приемане на св. Д. в СБАЛЛС/гр. София, но тя му заявила, че е в отпуск и ще говори с него по въпроса след 01.07.2013 г. Въпросната информация Н. предал на подс. Ч. Ц. в телефонен разговор на 15.06.2013 г., а на 26.06.2013 г. Ц. му изпратил и SMS с изписани на латиница три имена на затворника Д. – „V. N. D.“. Междувременно, поради реален здравословен проблем (необходимост от лицево-челюстна операция), затворникът Д. бил

транспортиран до болницата в гр. Плевен (в периода от 26 до 28 юни 2013 г.), а след изписването и връщането му в Белене продължил да се преструва, че го боли кръстът и куца и подал молба за хоспитализирането му в гр. София. Така – на 03.07.2013 г. М. Г., медицински фелдшер към Затвора в гр. Белене, изготвила писмена справка, в която (като диагноза) отразила, че Д. страда от „дископатия лумбалис – болков синдром“ и предложила изпращането му в Неврологичното отделение на СБАЛЛС (гр. София). Последвала Заповед № Л-6583/11.07.13 г., с която зам.-директорът на ГД“ИН“ разпоредил лишеният от свобода В. Д. да бъде изпратен на лечение в болницата към Затвора в гр. София, където постъпил на 23.07.13 г. с предварителна диагноза „Дископатия“. В отделението по неврология за лекуващ лекар била определена подсъдимата А. У..

Още при първоначалния преглед на Д., у него останало впечатлението, че д-р У. е наясно със симулираната диагноза и че в следващите дни тя ще му дава указания как да се държи и какви оплаквания да има. Уведомила го също така, че предстои провеждането на ядрено-магнитен резонанс (ЯМР) и на 24.07.2013 г. изготвила и подписала „Искане за образно изследване“ с отразена в него „Вероятна диагноза – дископатия“. Междувременно св. К. Д. също бил настанен за лечение в болницата към Софийския затвор, откъдето поддържал както пряка комуникация със св. Д. (ползващ съседната стая), така и телефонни разговори с подс. Ч. Ц.. Именно чрез Д. св. Д. получил предадена от Ц. информация, че подготвяният ЯМР ще е извърши в двора на столичната болница „Св. Анна“, където функционирала частната лаборатория на дружеството „МДЛ Русев“ ЕООД. В тази връзка на св. Д. било съобщено и името на подс. Б. М. като доктор, който ще проведе изследването. От приятеля си – св. Д., С. Ш. получила телефонни инструкции да посети въпросната лаборатория, за да заплати предварително на каса услугата. На 12.08.2013 г. св. Ш. уведомила органите на ГД“НП“ за случващото се и с разписка от посочената дата получила от Т. Т. (полицейски инспектор) сумата от 300 лв. за заплащане на планирания ЯМР. Същият ден свидетелката се явила в лабораторията, извършила плащането, а св. В. Д. бил приведен там за „магнитно-резонансна томография“. Оказало се, обаче, че на 12.08.2013 г. подс. М. не бил работа и самото изследване се извършило от рентгенов лаборант под наблюдението на д-р В. Н.. Тъй като св. Ш. била инструктирана да търси подс. Б. М., на регистратурата тя изрично настоявала да посети лабораторията отново, за да може именно М. да разчете резултатите. Така, на 19 август 2013 г. свидетелката най-напред посетила инсп. Т. Т. (ГД“НП“). От него получила сумата от 300 лв. с разписка, с която писмено се задължила да предаде парите на д-р М. „...при поискване от негова страна“. Същият ден Ш. отишла отново в лаборатория на „МДЛ Русев“ ЕООД, този път – с поставено у нея от органите на МВР записващо устройство, като провела среща с подс. М.. По указания на св. Д., заявила пред М., че идва от името на Ч. Ц. и Е. Я. и му разяснила, че желае извършеното на 12.08.2013 г. изследване на Д. да бъде медицински разчетено (тълкувано) така, че да отразява диагноза „дископатия“ и да сочи на необходимост от операция и прекъсване на изтърпяваното наказание. Подс. М. заявил на св. Ш., че това ще й струва 300 лв., след което изготвил на компютър, принтирал, подписал и подпечатал в текстов вид резултата от магнитно-резонансната томография, като констатирал дегенеративна ставна и дискова болест на гръбначния стълб („сублигаментарно формирана дискова херния на ниво Л1-Л2, както и наличие на стенози на латералния рецесус на ниво Л1-Л2 в ляво и на интервертебралните форами на това ниво“), но не се съобразил с искането на Ш. изрично да се запише „нужда от операция“. След това обяснил на св. Ш., че трябва да се преместят в друго помещение, където да вземе сумата от 300 лв., за да се избегне видео-камерата в кабинета. Дватама се преместили в стая срещу неговия кабинет, в която св. Ш. предала на подс. М. предварително подготвената сума от 300 лв., а той ги прибрал в себе си.

След това св. Ш. взела диска със записа от изследването и писменото му разчитане и ги занесла в болницата към Затвора в гр. София с молба да бъдат предадени на подс. У..

Още на 19.08.2013 г. св. Д. бил уведомен от св. Д., че предварително уговорената сума от 5000 лв. трябва да бъде преведена, както и че това следвало да стане по банковата сметка на Д. Ц., съпруга на подс. Ч. Ц.. Тази информация Д. незабавно съобщил на св. Ш., която на 20.08.2013 г. отново посетила инсп. Т. Т. (ГД“НП“) и получила от него (пак срещу разписка) 4400 лв. (предварително предоставени от бюджета на Прокуратурата на Р.България) със задължение да ги преведе по сметка на Ц.а. Органите на МВР дори съпроводи св. Ш. до банков клон в гр. Костенец, където ѝ съдействали за извършване на трансакцията. Сумата от 4400 лв. била преведена по сметка на Д. Ц. в „ОББ“ АД (IBAN *****) и изтеглена от Ц.а на следващия ден – 21.08.2013 г.

В периода 22-23 август 2013 г. били проведени няколко телефонни разговора, контролирани от органите на МВР чрез подслушване при които: а) в 10.47 ч. на 22.08.13 г. Д. Ц. (съпруга на подс. Ц.) се обадила на подс. О. Н. и двамата се разбрали около 13 ч. на следващия ден той да отиде при дея; б) в 21.30 ч. на 22.08.13 г. подс. Ц. се обадил на съпругата си, за да я инструктира „да сложи парите в пликче и да ги даде на О.“; в) в 17.13 ч. на 23.08.13 г. Д. Ц. се обадила на подс. Ч. Ц., като му е съобщила, че „човекът е дошъл и тя му е дала нещата“; г) в 16.00 ч. на 23.08.13 г. подс. О. Н. телефонира на подс. У., като двамата се уговорили след около 10 мин. да се срещнат в магазин „Бриколаж“ в столичния ж.к. „Люлин“; д) в 17.35 ч. на 23.08.13 г. подс. Ц. се обадил на подс. Н., а последният му е заявил, че „всичко е наред ... че се е видел човека. Действат се нещата и няма проблем“.

Оттук нататък - предварително планираната от свидетелите Д., Д. и Ш. „схема“ за потвърждаване на диагнозата „дископатия“ и нужда от операция на Д. била осуетена, защото в края на август подс. У. го изпратила за преглед и консултация при св. П. (невролог в болница „Царица Йоанна“). На 27 август 2013 г. св. П. заявил пред подс. У., че на образната диагностика при пациента не се вижда нищо притеснително и отказал да потвърди диагнозата „дископатия“. Ето защо, в началото на м. септември 2013 г. св. Д. бил изписан от СБАЛЛС/гр. София и върнат в Затвора в гр. Белене.

II.

Така изяснените по делото фактически обстоятелства са били приети за установени още в първата инстанция (с някои допълнения или уточнения, внесени от въззивния съд) и опитът им за оспорване с подадения от СГП протест се основава на аргумента, че обвинението може да се приеме за несъмнено доказано „от разпитаните по делото свидетели Д., Ш., Д., П., СМЕ, от експлоатацията на СРС-тата, множеството писмени доказателства“ (цитат от протеста, л.5 от в.н.о.х.д.). Тезата на прокурора, обаче, на първо място е голословна и неаргументирана, защото не държи сметка, че от посочените източници на информация могат да се изведат всякакви странични факти, но не и основно инкриминираните по делото, свързани с твърдяната в обвинението престъпна дейност на подсъдимите Ц., Н., М. и У.. Ако трябва предварително да се обобщи – за САС също няма съмнение, че част от доказателствените материали разкриват, че с участието на четиримата подсъдими и на свидетелите Д. и Ш. е била иницилирана „схема“ за диагностицирането на затворника В. Д. с такова мнимо заболяване, което да наложи прекъсване на наказанието му поради необходимост от операция. Но не това е същинският предмет на обвинението, защото неговата престъпна част визира конкретни случаи на дадени и насрещно получени парични суми (деяния, ясно посочени в обвинителния акт по време, място и размер на облагите) от или спрямо подсъдимите, които факти именно не се доказват „по несъмнен начин“ (чл.303, ал.2 НПК). А там, където те могат да бъдат приети за

безспорно установени (какъвто е, например, случаят с подс. Б. М.), начинът на формулировката на обвинението го е превърнал в изначално несъставомерно.

Трудовият статус на подсъдимите У., Н. и М. в инкриминирания период е надлежно документиран от събраните още в досъдебната фаза писмени доказателства – трудов договор № 21/15.04.04 г. между „МДЛ Русев“ ЕООД и Б. М. (т.2, л. 122-123 от д.п.), длъжностна характеристика за позицията „лекар-ординатор“ в посочената лаборатория (т.2, л. 124-126 от д.п.), Заповед № Л-8287/30.10.2012 г. за назначаване на подс. Н. като „надзирател“ в ГД„ИН“ (т.2, л. 129 от д.п.) и валидната за поста му длъжностна характеристика (т.2, л. 131 от д.п.), трудов договор № Л-6109/07.07.2011 г. между А. У. и ГД„ИН“ (т.2, л. 146 от д.п.) и подписаната от нея длъжностна характеристика за „лекар-ординатор“ (т.2, л. 149 от д.п.).

Съпоставката между свидетелските показания на В. Д., К. Д. и С. Ш. (л.439, л. 274 и л. 388 от н.о.х.д., вкл. и прочетените протоколи за техните разпити по време на разследването – т.3, л.6, л. 27-29, л. 32-34, л.59-62; и пред предходния съдебен състав на СГС – л. 73, л.128 и л. 269 от н.о.х.д. № С-30/16 г.) потвърждава заявените (макар и неинкриминирани като обвинение) обстоятелства в обвинителния акт, че през м. април 2013 г. св. Д. е иницирал чрез св. Д. контакт с подс. Ц., който срещу сумата от 5000 лв. да организира възможността за диагностицирането му с „дископатия“ и прекъсване на неговото наказание поради необходимост от операция. Макар да се касае за разкази на двама лишени от свобода и на приятелката на единия от тях, които впрочем сами признават, че са инициатори на „схемата“, синхронът между съобщената от тях информация, разкриването ѝ в логическа и хронологична последователност и липсата на установен мотив за умишлено лъжесвидетелстване (дори когато разказват факти, чрез които въпросните лица се самоуличават в престъпление) мотивират САС, подобно на първата инстанция, да възприеме с доверие версията им, защото тя не е поднесена изолирано и в противоречие с останалите доказателствени материали. Така например, показанията на св. Д., в които същият ясно описва желанието му за прекъсване на наказанието, оказаното в тази насока съдействие от св. Д., поисканата сума от 5000 лв. и водената телефонна комуникация със св. Ш., съответстват не само на съобщената от Д. информация (че той е посредничил между Д. и подс. Ч. Ц., който пък се явявал контакт с подс. О. Н.; че сумата от 5000 лв. му е била заявена от подс. Ц.), но и на изявленията на С. Ш. (пред която Д. е разказал, че организатор на схемата е Ч. Ц. от Врачанския затвор и която в досъдебните си показания пред съдия детайлно е описала проведената в гр. София, в района на Централните хали, среща с подс. О. Н. за обсъждане на подробностите около бъдещия прием на приятеля ѝ в болницата към Затвора в гр. София). Оттук нататък, след недоволството на Д. за размера на поисканата му сума (5000 лв.), станало повод за явяване на св. Ш. пред органите на МВР/ГД„НП“ за „разузнавателна беседа“ на 08.05.2013 г. (факт, отразен в една от справките към искането за прилагане на СРС, т. 5, л.8 от д.п.), голяма част от събитията са били и надлежно документираны (при условията на чл. 177, ал.3 НПК, вр. чл. 13 ЗСРС) чрез записване на провеждани разговори (телефонни и „на четири очи“), а изготвените веществени доказателствени средства съдържат данни, които изцяло съответстват на казаното в показанията на коментираните свидетели.

Проведените и записани разговори и среща между С. Ш. и подс. О. Н. (т.5 от д.п.), в които Н. я е уверявал как планираната схема ще сработи и как тя е проверена във времето, не разкриват нищо различно от информацията, съдържаща се в показанията на самата Ш.. Интересен фрагмент се открива и в частично прочетения досъдебен разпит на св. Д., от който личи, че след явяването на приятелката му в ГД„НП“ е била постигната уговорка за „сътрудничество“ между органите на МВР, Д. и Ш., в хода на което за всяко значимо събитие двамата своевременно да уведомяват

полицията, както и да продължават да настояват за изпълнение на организацията по прекъсване на наказанието поради заболяване. Очевидно това не е било скрепено със сериозна конспиративност, защото и св. Д., в показанията си пред СГС, е потвърдил, че е знаел за подадения до МВР сигнал още преди св. Д. да бъде транспортиран в СБАЛЛС. Паралелно провежданата до този момент комуникация между подсъдимите Ц., Н. и У. също е била предмет на телефонно „подслушване“ (по реда на чл. 177, ал.3 НПК, вр. чл. 13 ЗСРС), но водените в различни конфигурации между тези лица разговори единствено подкрепят тезата за предприетата организация по настаняването на св. Д. в болницата към СЦЗ и евентуалното му диагностициране; други теми (за парични трансфери и за разпределение на суми) не са разисквани (вж. разговори и текстови съобщения, протоколирани под номера 9, 11 и 17 – ВДС, т.8, л. 5 и сл. от д.п., отразяващи комуникацията между подсъдимите Н. и У. на 06.06.2013 г., както и между Н. и Ц. на 15 и 26 юни 2013 г.). Изобщо – всички данни, документираны в провежданите разговори, изцяло съответстват на голяма част от свидетелските показания. Прави впечатление, например, пълният синхрон между обсъжданото в проведения на 17.07.2013 г. в 19.25 ч. телефонен разговор между подсъдимите О. Н. и А. У. (ВДС - т.6, л. 21 и сл. от д.п.), в който се разисква бъдещото приемане на затворника Д. в болницата към столичния затвор и казаното в досъдебния свидетелски разказ на К. Д. (прочетен при условията на чл. 281, ал.4, вр. ал.1, т.1-2 НПК), който е заявил, че още седмица пред Д. да замине за София, подс. Ч. Ц. му е съобщил, че д-р У. е запозната със случая и ще му даде инструкции какви оплаквания да симулира.

Всичко това, обаче, не прави доказана тезата на обвинението, че именно подс. У. е длъжностното лице, от което е зависило приемането на затворника Д. в СБАЛЛС или че тя е факторът, упражнил съществено влияние в тази насока. Предварителната диагноза „дископатия“ спрямо Д. е била документирана още в Затвора в гр. Белене в изготвената и налична като писмено доказателство по делото (т.3, л. 156 от д.п.) медицинска справка от фелдшера Г. (рег. № 1998/03.07.13 г.), която – разпитана като свидетел пред СГС (л. 285 от н.о.х.д.), подробно е разяснила, че липсата на модерна медицинска техника в местния затвор е наложило в конкретния случай „диагнозата“ да се отрази единствено по сведения на затворника, по неговите оплаквания и външни белези (затруднената походка, скованост и т.н.) – все поведение, за което самият Д. твърди, че е бил инструктиран от св. Д. да демонстрира. А по-нататъшният „трансфер“ на Д. за официална диагностика и лечение в гр. София е бил разпореден от заместник-директора на ГД“ИН“ с издадената и също налична в делото Заповед № Л-6583/11.07.2013 г. (т.3, л. 155 от д.п.). С официалните данни за „дископатия“ е разполагала и подс. У. след приемането на Д. в СБАЛЛС/гр. София на 23.07.2013 г., защото именно това е информацията, отразена като „предварителна диагноза“ в съставената от нея справка – „История на заболяването“ № 394/96 (т.3, л. 149 от д.п.), независимо от установените по делото факти, че е ставало дума за опит за инсценировка на конкретно заболяване с професионална и организационна съпричастност от нейна страна. Тук отново задълбочаването във въпроса нарушавала ли е съзнателно подс. У. лекарските си задължения, до каква степен, в кой момент и с какви (без)действия, би изместило централния предмет на доказване във връзка с нейното обвинение, защото то е за получен подкуп (1000 лв.) на конкретна дата и място във връзка с приема на затворника Д. за лечение и назначените от нея изследвания. А от показанията на самия Д. може да се изведе единствено информацията, че макар през цялото време д-р У. да му е давала напътствия какви оплаквания да симулира, за да се потвърди иначе мнимата „дископатия“, тя в нито един момент не е искала от него парични суми, нито помежду им подобни теми са били обсъждани. Прави впечатление също така, че макар Д. да е считал за „безусловна“ оказваната му от У. „помощ“, въпросната подсъдима в нито един момент не е изразявала официално в медицински

документи позицията си за заболяване „дископатия“, защото през цялото време е говорила за „вероятна“ диагноза (вж. например изготвено от д-р У. „Искане за образно изследване“ на Д. от 24.07.13 г., в което „дископатията“ също е отразена именно като „вероятна диагноза“, т.3, л. 46 от д.п.). Нещо повече, вещите лица И.а, М. и П. по приетата от СГС (л. 170 от н.о.х.д.) комплексна СМЕ (т.4, л. 16 и сл. от д.п.) са заключили, че „от чисто медицинска гледна точка поставената от д-р У. диагноза – „Дископатия L5-S1. Болков лумбангичен синдром. Десен лумбо-радикулерен синдром“ е правилна“, доколкото е била основана на анамнестични, клинични и образни изследвания.

В дните след 24 юли 2013 г. основните събития, интересуващи делото, се фокусират върху подготовяното с участието на подс. Б. М. магнитно-резонансно изследване в „МДЛ Русев“ ЕООД, защото датата на първото по време инкриминирано деяние е 19 август 2013 г. – денят, в който подс. М. е извършил разчитането (тълкуването) на резултатите от проведеното още на 12.08.13 г. изследване. Тук, пред скоби, въззивният съд намери за необходимо да изтъкне едно съществено правно положение, което първата инстанция е пропуснала да обсъди, но то (по силата на чл. 339, ал.2 НПК) следва да получи отговор, защото е свързано с настояването на прокуратурата (вж. пледоария пред САС, л. 57 от в.н.о.х.д) данните, събрани от използваните във връзка с това деяние специални разузнавателни средства, да бъдат кредитирани като доказателства за сметка на казаното в обясненията на самия подсъдим Б. М.. Обвинението срещу посочения подсъдим е за престъпление (чл. 225в, ал.1 НК), което не се явява „тежко“ (чл. 93, т.7 НК) и за чието доказване е недопустимо използването на специални разузнавателни средства, независимо дали оперативните способности са били прилагани спрямо М. или спрямо комуникация между други лица, от която се извеждат данни за поведението на М., защото във всички възможни хипотези на използване по този ред информация законът говори за „тежко умишлено престъпление“ (по аргумент от чл. 172, ал.2 и чл. 177, ал.2-3 НПК). Което означава, че фактите, подлежащи на установяване и проверка по това обвинение, следва да бъдат изяснени предимно с наличните свидетелски показания и изготвените медицински и други документи, както и съпоставени с версията от обясненията на подс. М.. Градският съд, впрочем, е счел за доказан един от съществения факти, включени в това обвинение – приемането от страна на М. на сумата от 300 лв. от св. Ш. във връзка с извършеното „тълкуване“ на магнитно-резонансното изследване, но е стигнал до извода, че недоказаността се състои в субективната страна на поведението на дееца, доколкото не било ясно дали подсъдимият е приел парите като начин за официално заплащане на услугата, дължима към „МДЛ Русев“ ЕООД или като неследващ е дар.

Според САС, обаче, мотивите за оправдаването на подс. М. следва да бъдат частично коригирани (чл. 337, ал.3 НПК), защото в тази насока с първоинстанционната присъда доказателствата са били неправилно интерпретирани. Въпреки невъзможността събраните чрез специални разузнавателни средства данни спрямо деянието на въпросния подсъдим да бъдат оценявани като доказателства в наказателното производство (възражение, което е направил пред въззивния съд и защитникът на М. – адв. С.), свидетелските показания по делото са напълно достатъчни, за да обосноват извода, че на посочените в обвинението дата и място Б. М. е приел от св. С. Ш. инкриминираната сума от 300 лв. именно като „дар“ за проявеното от него поведение при разчитането (тълкуването) на магнитно-резонансното изследване на св. В. Д.. Отделен е въпросът дали правната формулировка на обвинението срещу него разкрива някаква наказателна съставомерност и дали деянието му е резултат от целенасочено провокативно поведение на св. Ш., консултирано и инспирирано от органите на МВР.

В дадените пред разследващия орган показания на св. Д. (т.3, л. 59 и сл. от д.п.), които той е заявил, че поддържа след прочитането им в съдебното следствие (л.280 от н.о.х.д.), същият подробно описва как след настаняването си в съседна болнична стая до св. Д. в СБАЛЛС/гр. София е координирал организацията за провеждането на ЯМР в „МДЛ Русев“ ЕООД при подс. Б. М.. Съобщената от него конкретика (л.62 от д.п.) е за това, че името и телефона на д-р М. е получил от подс. Ч. Ц.; че веднага е предал информацията на св. В. Д., а той – на приятелката си С. Ш., която да организира връзката и заплащането. И по-нататъшният развой на събитията потвърждава достоверността на изложеното, защото в досъдебните си показания пред съдия (т.3, л. 27 и сл. от д.п., прочетени на осн. чл. 281, ал.4, вр. ал.1, т.2 НПК в с.з. на 24.11.2022 г., л. 394 от н.о.х.д.) св. Ш. е имала ясно запазени спомени как под давление на Д. е потърсила контакт с подс. М., посетила е на 12.08.2013 г. офиса на частната лаборатория в двора на столичната болница „Св. Анна“ и е заплатила на каса 300 лв. (сума, предадена ѝ предварително от полицейския инспектор Т. с разписка от същата дата, т.2, л. 24 от д.п.) като официална цена за изследването, въпреки че на място е установила отсъствието на д-р М.. Именно неговата липса е внесла усложнения в създадената организация, защото същия ден св. Д. е бил конвоиран до лабораторията и изследването е трябвало да бъде проведено, но от лаборант под наблюдението на друг присъстващ доктор – В. Н.. Въпросното обстоятелство става ясно както от показанията на Ш., така и от приложените по делото писмени справки от „МДЛ Русев“ ЕООД (т.4, л.136 и л. 139 от д.п.), сочещи, че на 12.08.13 г. подс. М. не е бил на работа, а магнитно-резонансната томография е извършена от лаборант под наблюдението на д-р Н.. Една от писмените справки, обаче, потвърждава (т.4, л. 139 от д.п.) версията на св. Ш., че при заплащане на услугата тя е настоявала разчитането на изследването да се извърши от подс. М. след завръщането му на работа на 19.08.2013 г. – възможност, която е била предвидена като вид услуга в лабораторията („избор на доктор“) и за която говори в показанията си св.Д. П. (л. 284 от н.о.х.д.), управител на процесната лаборатория в изследвания период.

Настояването на св. Ш. т.нар. „тълкуване“ на резултатите от изследването на св. Д. да се осъществи на 19.08.2013 г. именно от подс. М. разкрива няколко допълнителни обстоятелства, съществени за правилното установяване на фактите: първо – в периода 12/19.08.2013 г. поведението на Ш. е било изцяло под контрола на органите на МВР, с които тя е съгласувала всяко свое действие; второ – и Ш., и полицейските органи са имали предварителна информация, че именно подс. М. е лицето, с което трябва да се „преговаря“ за изготвяне на невярното разчитане на резултатите; още повече, че св. Д. е съобщил на Ш. и ключови фрази, които да предаде на М., за да привлече вниманието му („*че идвам от името на Ч. Ц. и Е. Я.*“ - т.3, л. 28, гръб от д.п.); трето, преди да посети на 19.08.13 г. офиса на лабораторията, С. Ш. пак се е срещала с инсп. Т. Т., за да получи от него „на ръка“ (отново – чрез разписка, т.2, л. 26 от д.п.) сумата от 300 лв., която е трябвало да предаде на д-р М. „...*при поискване от негова страна*“; четвърто – до предаването на въпросната сума на подс. М. изобщо е нямало да се стигне, ако тя не беше предварително осигурена от органите на МВР, защото в непосредствения си разпит пред СГС св. Ш. категорично е заявила, че всички нейни действия са били направлявани от полицията и тя не е разполагала с такава сума, в случай, че ѝ бъде поискана (от което следва, че ако парите не бяха предварително осигурени, Ш. изобщо не би посетила кабинета на подс. М., за да разговаря с него); пето – от прочетените показания на св. Ш., дадени пред предходния (друг) състав на СГС (л. 275 от н.о.х.д. № С-30/16 г.), става ясно, че нейното поведение е било изцяло манипулирано (ръководено) от полицейските инспектори, ангажирани с оперативната работа по случая, защото от тях е получила предварителни инструкции къде да отиде, как ясно и отчетливо да брои парите, каква сума ще ѝ бъде поискана и как тя трябва да бъде

преброена „на глас“. Изобщо – от анализа на така събраната информация ясно личи, че съществен принос към организацията по срещата с подс. М. и предаването на въпросната парична сума имат не страните по бъдещата „услуга“ (св. Д. и д-р М.), а органите на МВР, без чиято намеса св. Ш. нямаше да предприеме каквито и да е действия в тази насока.

Според САС, показанията на С. Ш. (и непосредствено дадените, и прочетените) съдържат достоверно и добросъвестно изложена информация, защото в нито един момент въпросното лице не е имало мотив умишлено да лъжесвидетелства. Затова и възпроизведените с тях факти относно проведената на 19.08.2013 г. среща с подс. М. могат да се разглеждат като преки доказателства за изследваните събития. Самата свидетелка съобщава, че при посещението си в лабораторията на въпросната дата пред нея първоначално подс. М. е прегледал изследването и устно е заявил, че „Той (в смисъл св. Д.) е здрав. Няма му нищо“ (прочетени показания – л. 276 от н.о.х.д. № С-30/16 г.) и едва след настояване от нейна страна („Ами ние трябваше да имаме такава уговорка...“) М. е заявил, че „това ще струва пари“ и е поискал сумата от 300 лв. В други свои показания, чиято достоверност е потвърдила след прочитането им (пред съдия, т.3, л. 27 и сл. от д.п.), св. Ш. подробно (поради времевата близост до изследваните събития) е разказала какво точно се е случило на срещата с подс. М. – за подхвърлената от него реплика „Нали знаеш, че това е престъпление“; за изявленията му, че се познава с д-р У. и че „това го правят от 10 години“; за това, че след като е попълнил на компютър и принтирал текста на т.нар. „тълкуване“ (разчитане) на изследването, е поканил Ш. в тъмна стаичка, за да приеме от нея предварително подготвената сума от 300 лв. Става ясно, обаче, че св. Ш. е била с впечатлението, че в „разчитането“ се съдържа препоръка за операция (което – според нея – е било наложително, за да се прекъсне наказанието на св. Д.), докато такава в действителност не фигурира. Самият документ, отразяващ тълкуването на изследването от 12.08.2013 г., е приложен в т.3, л. 13 от делото и в действителност в текста му не се открива „препоръка за операция“. Друг е въпросът, че според приетата в съдебното следствие КСМЕ (т.4, л.99 от д.п.), констатираната от подс. М. дегенеративна трансформация на гръбначния стълб с подробно описаните й проявления („сублигаментарно формирана дискова херния на ниво Л1-Л2, както и наличие на стенози на латералния рецесус на ниво Л1-Л2 в ляво и на интервертебралните форамени на това ниво“) съставлява една „неубедителна интерпретация“ на изследването, независимо че (според вещите лица) в гръбначния стълб на пациента в действителност е имало „образни промени на структурите“, но те не кореспондират с находките, отразени от д-р М.. Експертните им изводи сочат, също така, че в изготвения документ за разчитане на МРТ изследване № 968 от 12.08.13 г. подс. Б. М., всъщност, не е дал заключение относно здравословното състояние на св. В. Д..

Казано в обобщение - дори да бъде изключено съдържанието на веществените доказателствени средства, отразяващи резултатите от експлоатираните СРС относно деянието на подс. М., фактите, че той е поискал и приел от св. Ш. сумата от 300 лв. във връзка изготвения документ за разчитане на изследването на св. Д., могат да се приемат за установени. При това, няма как да бъде възприета с доверие изложената в обясненията му (л. 463 от н.о.х.д.) версия (иначе кредитирана от СГС), че приемайки парите, той е действал със съзнанието, че св. Ш. заплаща стойността на самата услуга (изследването) и е считал, че то не е било заплатено на каса. Подобна практика изобщо не е съществувала в процесната лаборатория и това е изрично отразено в изготвената от нейния управител писмена справка (т.4, л. 136 от д.п.). Няма и житейска логика изследването да е било проведено, без да е заплатено предварително (което е станало още на 12.08.2013 г.) и всичко казано дотук прави неубедителна защитната теза на подсъдимия. Нещо повече – показанията на св. Ш., според които М. е бил изцяло

наясно за какво иска и взима посочената сума, са далеч по-последователни, съответни на развоя на събитията и на житейската логика. Така, че - макар и да прецени, че следва да потвърди постановеното от СГС оправдаване на посочения подсъдим, въззивният съд намери, че трябва да направи това по други (различни) съображения, които ще изтъкне при анализа на правната страна на делото.

Недоказани, обаче, остават фактите, свързани с обвиненията на останалите подсъдими – Ц., Н. и У., за деянията, които (според обстоятелствената част на обвинителния акт) са се случили на 23 август 2013 г. и тях втората инстанция намери за необходимо да разгледа поотделно, независимо от липсата на конкретно заявени оплаквания във въззивния протест.

Ако трябва да се обобщи като теза - фактическото обвинение срещу подс. О. Н. е, че на 23.08.2013 г. посетил с. Арчар (общ. Видин), където приел от Д. Ц. (съпруга на подс. Ч. Ц.) сумата от 3000 лв., от които – 2000 лв. като дар към самия него, за да въздейства върху д-р У. във връзка с действия, които да се предприемат спрямо настанения за лечение затворник В. Д.; и 1000 лв. като подкуп, който същия ден да предаде (и е предал) на подс. У. заради предприетите от нея по служба (без)действия.

Доказателствата не обосновават така предявеното обвинение.

В действителност, от показанията на свидетелите Д. и Ш. става ясно, че още на 19.08.2013 г., по изрично настояване на св. Д., са предприети действия по осигуряване на поисканата за „цялата услуга“ парична сума от 5000 лв., които са били предварително набавени от бюджета на ПРБ (вж. разписка от 06.08.2013 г., т.2, л. 14 от д.п.). В тази връзка св. Ш. отново е информирала органите на МВР и с разписка от 20.08.2013 г. (т.2, л. 21 от д.п.) инсп. Т. й е връчил сумата от 4400 лв. (поради приспадналите 600 лв., предадени преди това на Ш. за явяването й в „МДЛ Русев“ ЕООД). Свидетелката Ш. в детайли разяснява как на 20.08.2013 г. екип от полицаи я посетил в гр. Костенец, за да й съдейства пред „Уникредит Булбанк“ за извършване на паричен превод по сметката на Д. Ц., съпруга на подс. Ч. Ц., а доказателства за нареждането на въпросния превод и за получаването (изтеглянето) му на каса на следващия ден (21.08.2013 г.) от Ц.а са наличните по делото вносна бележка за касов превод от 20.08.2013 г. (т.2, л. 22 от д.п.) и справка за баланс по сметка, изготвена от „ОББ“ АД (т.3, л. 135-137 от д.п.). Оттук нататък, запълването на картината на събитията е значително затруднено, защото пред първата инстанция Ц.а е направила изрично изявление, че на осн. чл. 119 НПК отказва да бъде свидетел и това е наложило заличаването й (л.454 и л. 460 от н.о.х.д.), а всички други изводи следва да се направят от съпоставката между няколко записани (подслушвани) телефонни разговора, чието съдържание е отразено в изготвените веществени доказателствени средства: **1)** в 10.47 ч. на 22.08.13 г. Д. Ц. се обадила на подс. О. Н. и двамата се разбрали около 13 ч. на следващия ден той да отиде при нея (ВДС, т.8, л.102-103 от д.п.); **2)** в 21.30 ч. на 22.08.13 г. подс. Ц. се обадил на съпругата си, за да я инструктира „да сложи парите в пликче и да ги даде на О.“ (ВДС, т.7, л. 103 от д.п.); **3)** в 17.13 ч. на 23.08.13 г. Д. Ц. се обадила на подс. Ч. Ц., като му е съобщила, че „човекът е дошъл и тя му е дала нещата“ (ВДС, т.7, л. 105 и сл. от д.п.); **4)** в 16.00 ч. на 23.08.13 г. подс. О. Н. телефонира на подс. У., като двамата се уговорили след около 10 мин. да се срещнат в магазин „Бриколаж“ в столичния ж.к. „Люлин“ (ВДС, т.8, л. 103 от д.п.); **5)** в 17.35 ч. на 23.08.13 г. подс. Ц. се обадил на подс. Н., а последният му е заявил, че „всичко е наред ... че се е видел човека. Действат се нещата и няма проблем“ (ВДС, т.8, л. 105 от д.п.).

Това са всички уличаващи данни, на които (на първо място) се гради повдигнатото срещу подс. О. Н. обвинение, но те по никакъв начин не потвърждават предявената с това обвинение конкретика на фактите, защото: първо – от тях не става

ясно къде на 23.08.2013 г. се е провела срещата между Ц.а и Н. (а твърдението в обвинителния акт е, че това е станало на територията на с. Арчар); второ – изобщо не може да се установи каква част от преведената по банков път сума от 4400 лв. е била фактически предадена от Ц.а на подс. Н. и на какво прокуратурата базира изводите си, че на Н. са били предадени 3000 лв., от които той задържал 2000 лв., а останалите 1000 лв. приготвил за подс. У. (твърдения, които остават изцяло голословни и неподкрепени с никакви доказателства); трето – съществува доказателствен дефицит пред кого изобщо подс. Н. е поел ангажимент да „упражни влияние“ върху доктор У. (пред Д. Ц., пред Ч. Ц., пред К. Д. или друго лице), във връзка с което се твърди, че на територията на с. Арчар му е била връчена сумата в общ размер на 3000 лв.; четвърто – от какви доказателствени източници държавното обвинение извежда, че от общо преведените по банков път 4400 лв. Д. Ц. е задържала в себе си остатъчната сума от 1400 лв.

Обвинението срещу подс. Ч. Ц. е, че при пребиваването си в Затвора в гр. Враца в периода 14/23 август 2013 г., чрез разяснения в телефонни разговори с О. Н. и Д. Ц., улеснил (като помагач) Н. да приеме от Ц.а паричната сума от 3000 лв. на територията на с. Арчар (общ. Видин), но подобна теза също не съответства на събраните доказателства.

В пледоарията си пред въззивния съд прокурорът от САП упреква първата инстанция, че изобщо не е изложила мотиви за оправдаването на този подсъдим и е донякъде прав в своето становище. То, обаче, дори да бъде частично споделено, не би могло да доведе до отмяна на присъдата и връщане на делото за повторно разглеждане от СГС, доколкото при сега развиващото се въззивно производство САС е обвързан от ограничението по чл. 335, ал.3 НПК и единственото му правомощие е да реши делото „по същество“. Това налага непълнотата на мотивите да бъде отстранена чрез някои допълнителни доводи, които могат да бъдат изтъкнати и които не променят извода, че подс. Ц. следва да бъде оправдан поради недоказаност на обвинението.

От една страна, за да обоснове тезата си, че от Затвора в гр. Враца подс. Ц. е давал устни инструкции на своята съпруга Д. Ц. и на подс. О. Н. (кога, как и къде ще бъдат преведени парите; по коя сметка да стане това, вкл. чрез посочване на нейния IBAN; кога Ц.а и Н. да се свържат помежду си, за да си уговорят среща и т.н.), прокуратурата не представя нищо различно от информацията, събрана чрез експлоатираните специални разузнавателни средства, посредством които телефоните на Ц.а, Ц. и Н. са били подслушвани, а разговорите им – записани и отразени в изготвените веществени доказателствени средства и протоколи. Но подобен подход очевидно не държи сметка за законовата забрана обвинението и присъдата „да се основават само на данните от специални разузнавателни средства“ (чл. 177, ал.1 НПК), защото тя е предвидена като средство за защита срещу т.нар. негласни способности за събиране на доказателства и като гаранция за справедливост на съдебния процес. В същото време, по делото няма никакви други странични (контролни) източници на информация, които да бъдат съпоставени със съдържанието на записаните телефонни разговори и да потвърдят обсъжданата в тях конкретика (доколкото изобщо може да се каже, че в тях има някаква „конкретика“). Нещо повече – след като деянието на сочения за извършител О. Н. не може да се приеме за доказано (по вече изложените съображения), няма как за същото деяние да бъде търсена отговорност от лицето, привлечено да отговаря като негов помагач, защото посочената материално-правна фигура е акцесорна и може да съществува само при доказано извършване на престъплението. Тук, само за процесуална прецизност, следва да се посочи, че в обясненията си пред СГС (л. 462 от н.о.х.д.) подс. Ч. Ц. е отрекъл достоверността на всички факти, предявени с обвинението срещу него, и в тази насока дадените от Ц. в присъствието на защитник обяснения пред разследващия орган (т.3, л. 116-188 от д.п.),

в които той е бил значително по-словоохотлив за изследваните събития, не са подлежали на легитимно прочитане и приобщаване по реда на чл. 279, ал.2, вр. ал.1, т.3 НПК. Така е, защото разпитът на обв. Ц. на 24.09.2013 г. е бил проведен по друго (първоначално) обвинение (посредничество за подкуп по чл. 305а, вр. чл. 301 НК НК - т.3, л. 114 от д.п.), което впоследствие (в хода на разследването) е претърпяло няколко промени (чл. 225 НПК) до окончателната обвинителна теза, че се касае за помагачество към търговия с влияние по чл. 304б, ал.1 НК. Следователно, самото обвинение, по което са били дадени първите обяснения на Ц., е претърпяло такава съществена промяна (и обстоятелствена, и правна), която по силата на чл. 287, ал.4 НПК се явява пречка за приложението на чл. 279 НПК.

Фактите, предявени като обвинение срещу подс. А. У., не могат да бъдат разглеждани изолирано от тези, свързани с обвинението срещу подс. Н., защото чрез тях прокуратурата е дефинирала огледално двете страни на подкупа като две отделни престъпления – активния (даването на сумата от 1000 лв. от Н. на У. на 23.08.2013 г. в гр. София) и пасивния (приемането на така посочения дар от подс. У.).

И в тази своя част обвинителната теза е останала необоснована. Всички източници на информация, които по някакъв начин допринасят за нейното изясняване, не съдържат доказателства по смисъла на чл. 104 НПК и на практика не могат да бъдат предмет на оценка в наказателното производство – извод, до който е стигнал и Градският съд, макар и донякъде декларативно, без да изложи конкретни аргументи и да съпостави отделните материали по делото.

Единствената относима информация за проведена между подсъдимите У. и Н. среща на 23.08.2013 г. се съдържа в протоколите, отразяващи резултатите от експлоатирани СРС (по реда на чл. 177, ал.3 НПК, вр. чл. 13 ЗСРС) при подслушване на телефонните им разговори на посочената дата: 1) в 16.00 ч. на 23.08.13 г. подс. О. Н. телефонира на подс. У., като двамата се уговорили след около 10 мин. да се срещнат в магазин „Бриколаж“ в столичния ж.к. „Люлин“; и 2) в 17.35 ч. на 23.08.13 г. подс. Ц. се обадил на подс. Н., а последният му е заявил, че *„всичко е наред ... че се е видел с човека. Действат се нещата и няма проблем“*. Тези данни, на първо място, не разкриват никакви детайли относно конкретното обвинително твърдение, че на 23.08.2013 г. в гр. София подс. Н. е дал, а подс. У. е приела от него сумата от 1000 лв., а в същото време – те съставляват изолиран източник на информация, която в този ѝ вид не може да стои в основата на обвинението и присъдата (чл. 177, ал.1 НПК). Защото евентуалното им подлагане на оценка би поставило повече въпроси, отколкото отговори: как точно прокурорът е преценил, че на уговорената среща е била предадена парична сума; как е установил нейния точен размер (1000 лв.); как (от какви доказателства) е достигнал до извода в каква връзка е предадена тази сума. И У., и Н. са отrekli в обясненията си пред СГС (л.461 от н.о.х.д.) предявените срещу тях обстоятелства да са се случвали в действителност. Дори въпросното изявление на подс. У. „съществено“ да противоречи на първоначалните ѝ обяснения в хода на разследването (т.3, л.84 и сл. от д.п.), последните (по силата на чл. 287, ал.4 НПК) не са подлежали на прочитане по чл. 279, ал.2, вр. ал.1, т.3 НПК и съдебна оценка, защото са дадени по съвсем друго обвинение, съществено различаващо се от актуалното (не за „получен“, а за „поискан“ подкуп от 1000 лв. – вж. постановление за привличане от 23.09.2013 г., т.3, л. 82 от д.п.).

Необсъден от първата инстанция е останал въпросът с наличната по делото разписка от 23.09.2013 г. (т.3, л.88 от д.п.), с която подс. У. е предала на полицейския инспектор Т. сума в размер на 1000 лв., разяснявайки в текстовата част нейния произход. Този частен документ удостоверява единствено факта, че на цитираната в него дата У. е предала на Т. сума в посочения размер, но по някакъв начин не може да

се разглежда като материален носител, съдържащ уличаващи доказателства от извънпроцесуални изявления на обвиняемото лице: първо – защото отразените писмени изявления не са направени по време на разпит (чл. 138 НПК) в присъствието на защитник; лицето не е било предупреждено за възможността „да запази мълчание“; не е било информирано, че изобщо не „дължи“ каквото и да е „предаване“ на описаната сума на разположение на органите на МВР; второ – защото по делото не може да се обоснове каквато и да е пряка връзка между твърдението на прокурора, че на 23.08.13 г. подс. У. е получила от подс. Н. подкуп от 1000 лв. и идентичността на тази сума с парите, описани в разписката от 23.09.2023 г.; трето – защото очевидно към този момент дадените пред СГС обяснения от У., че предадената на инсп. Т. сума всъщност са парични средства, които подсъдимата изтеглила от своята банкова сметка след натиск от органите на МВР, остават необорени в доказателствен аспект.

Така, че – да се твърди, че претендираното с въззивния протест осъждане на подс. У. (чл. 336, ал.1, т.2 НПК) за престъпление по чл. 301, ал.1 НК може да се постигне единствено въз основа на абстрактната информация, събрана чрез негласните способности на специалните разузнавателни средства, на процесуално неизползваеми нейни досъдебни обяснения и на извънпроцесуалните ѝ изявления в частен документ, за чието съставяне не имало никакво правно основание, би означавало присъдата да се постанови в разрез с правилата по чл. 303 НПК. Нещо повече, обвинителната теза в тази ѝ част е останала доказателствено необезпечена и във връзка с другите три твърдения на прокурора, на които е придадено съставомерно значение - че дадените от подс. Н. пари (1000 лв.) У. е взела: **а)** за това, че на 23.07.2013 г. е приела в СБАЛЛС затворника В. Д. (при условие, че действие по служба „приемане“ на лицето от нейна страна изобщо не е било извършвано и по делото е ясно документирано, че Д. е бил настанен в процесната болница след писмена заповед на зам.директора на ГД“ИН“); **б)** за това, че на 24.07.2013 г. е диагностицирала Д. с мнимата диагноза „дископатия“, вместо като „клинично здрав“ (при условие, че на посочената дата подсъдимата е отразила подобна диагноза единствено като „вероятна“ в искането за образно изследване и то – след като затворникът е постъпил в СБАЛЛС с документи от Затвора в гр. Белене, съдържащи такива данни); и **в)** за да го насочи за преглед и ЯМР в „МДЛ Русев“ ЕООД (при условие, че в периода 12/19.08.13 г. изследването там вече е било проведено, а резултатът от него – интерпретиран от подс. М.).

Доказателства за „неуспелия сценарий“ по диагностицирането на св. Д. с дископатия, налагаща операция и прекъсване на наказанието му, могат да бъдат изведени още от показанията на св. Р. П. (л.150 от н.о.х.д.), лекар-невролог, който на 27.08.13 г. коментирал с д-р У. резултатите от образната диагностика на затворника и е бил категоричен, че находки за посоченото заболяване не се откриват; както и от свидетелския разказ на В. Д. и С. Ш., доколкото и двамата едновременно са пресъздали изявленията на подс. У., че резултатите от ЯМР и рентгена на този етап не могат да обосноват нужда от операция и единственото, което може да се направи, е провеждането на контролен преглед след месец. А датата, на която Д. е бил изписан от СБАЛЛС и върнат в Затвора в гр. Белене (02.09.13 г.), е отразена в медицинския документ „История на заболяването“ № 394/96 (т.3, л. 149 от д.п.).

III.

В протеста на СГП като цяло (и твърде общо) се оспорват доказателствените изводи на Градския съд, но проблемът с доказването на инкриминираните по делото деяния не е единственият, защото част от тях – така, както са описани – изначално сочат на наказателна несъставомерност.

Чисто правно, а не „доказателствено“, е на първо място основаниято, поради което САС следва да потвърди оправдаването на **подс. Б. И. М.**, макар и по

съображения, различни от първоинстанционните. Ако повдигнатото срещу него обвинение се чете внимателно, става ясно, че наказателната отговорност на М. е ангажирана за обстоятелства, които не се покриват с признаците на стопанския подкуп по чл. 225в, ал.1 НК. В процесния период той в действителност е бил годин субект на посоченото престъпление (като изпълняващ работата на лекар по образна диагностика в юридическото лице „МДЛ Русев“ ЕООД“), а приетата от него сума (300 лв.), предадена му от св. С. Ш., може да е се оцени като „дар“, който не му се следва (в тази насока, както вече беше изтъкнато, въззивният съд не споделя доводите на първата инстанция, че подсъдимият е действал със съзнанието, че св. Ш. всъщност заплатила стойността на самата услуга).

По-нататък, обаче, прокурорът е вменил правни положения, които са изцяло несъставомерни по чл. 225в, ал.1 НК.

Най-напред, подс. М. е обвинен в приет стопански подкуп, за да извърши действие в нарушение на задълженията си и като такова „нарушение“ е посочено изготвянето на протокола за невярно тълкуване на резултата от ядрено-магнитното изследване на затворника В. Д.. Проблемът е, че цитираните в обвинението потенциални източници на задълженията на подс. М. (длъжностната характеристика, трудовият договор и действалата към инкриминирания период Наредба № 27/30.06.2010 г. на МЗ за утвърждаване на медицинските стандарти по образна диагностика) изобщо не са съдържали норми, които задължават лекарите-специалисти по образна диагностика да разчитат (тълкуват) вярно резултатите от този вид изследвания, защото в случая се касае до професионален опит и умения, до дейност по анализ на проявените патологични находки, в която (малко или много) влияние има субективната оценка на възприетото, т.е. попълването на въпросния протокол не е „удостоверителна дейност“, а аналитичен процес, базиран на конкретното професионално мнение. Следователно, няма как да се приеме, че в случая деецът е нарушил инкриминираното от прокурора задължение извършването на изследването да се *„контролира от лекар – специалист по образна диагностика“* и то да *„завършва с писмено тълкуване на получените резултати от него“* (раздел IV, т.7 от Нар. №27/30.06.10 г.), защото въпросното условие е било изцяло спазено. Дали това тълкуване е „вярно“ или „невярно“, е въпрос на лекарската му компетентност или добросъвестно изпълнение на професионалните стандарти, но не и проблем с правно значение.

Още по-сериозен е дефектът на обвинението във връзка с твърдението, че подс. М. приел стопанския подкуп, за да наруши задълженията си, произтичащи от неговия трудов договор, длъжностна характеристика и раздел IV, т.7 от Нар. №27/30.06.10 г., защото съставомерното условие по чл. 225б, ал.1 НК е нарушеното задължение да се *„при осъществяване на търговска дейност“* – признак, който изобщо не е предявен с обвинителния акт и който няма как съдът за първи път с присъдата служебно да вмени на дееца. А цитираните източници на права и задължения (трудовият договор, длъжностната характеристика и Наредбата) регламентират материя от трудово-правен и административен характер, която няма нищо общо с търговската дейност, осъществявана от дружеството „МДЛ Русев“ ЕООД. Изпълнението на трудовата функция на подс. М. като лекар-специалист по образна диагностика, включваща задължението му да провежда ЯМР-изследвания и да тълкува резултатите от тях, не съставлява „търговска дейност“ по чл.1, ал.1, т.1-15 ТЗ, а дори и да съставляваше, не е квалифицирано като такава в самото обвинение. Касае се за порок при неговото формулиране, който обаче не е ограничил защитата на подсъдимия (чл.248, ал.1, т.3 НПК), защото с постановената оправдателна присъда правата му са били охранени в пълна степен.

Несъвършенствата на формулираното обвинение не спират дотук, защото от фактическа страна прокурорът твърди, че най-напред подс. М. извършил „невярното тълкуване“, а след това получил от св. Ш. сумата от 300 лв., докато обективните признаци по чл. 225в, ал.1 НК предвиждат друга последователност на събитията – дарът да е получен не заради вече извършено, а във връзка с бъдещо нарушение на задълженията на дееца.

И не на последно място – СГС е пренебрегнал многократните възражения на защитата на подс. М., че в случая деянието му е резултат от провокативно поведение на св. Ш. и органите на МВР, а фактите по делото сочат именно на подобен извод. От самото начало С. Ш. е била направлявана от полицейските инспектори къде да отиде, с кого да се срещне, какво да каже, как да преброи парите, какво да попита и т.н. Самата свидетелка е категорична, че ако сумата от 300 лв. не ѝ беше осигурена от ГД“НП“, тя не би пристъпила към осъществяване на планираното поведение, изцяло - по нейни думи - „контролирано от полицията“. От показанията ѝ още става ясно, че първоначалната реакция на М. при прегледа на изследването е била, че св. Д. е „здрав“ и едва след настояване от нейна страна, че идва по уговорка с лица (чийто имена цитирала), подсъдимият се съгласил да тълкува резултатите по искания от нея начин, за което поискал инкриминираната сума. Казано по друг начин, колаборацията между действията на МВР и св. Ш. в случая не е била с цел деецът да бъде разобличен и принципно извършвана от него престъпна дейност – разкрита и доказана, а е преследвала недотам легитимната цел да се провокира извършване на престъпление под условията на полицейско наблюдение. В тези случаи, признаването на извършителя за виновен за деяние, което той не би извършил, ако не бе намесата на правоохранителните органи, крие сериозен риск да се накърни правото му на справедлив съдебен процес по чл. 6 ЕКПЧ.

При липсата на два от обективните признаци по чл. 225в, ал.1 НК, в принципен план не съществува пречка деянието на подс. М. да бъде оценено като престъпно по чл. 225б, ал.1 НК, защото на посочените в обвинението място и дата – за извършена от него работа той е получил от С. Ш. имотна облага (300 лв.), която не му се следва. Но именно провокативният елемент в поведението на държавните органи и свидетелката С. Ш. във връзка с предоставянето на тази облага мотивира въззивния съд да приеме, че и въпросният по-леко наказуем престъпен състав не би могъл да намери приложение, още повече, че абсолютната давност за наказване на това деяние (7 години и половина, изчислена съобразно чл. 81, ал.3, вр. чл. 80, ал.1, т.4 НК) отдавна е изтекла.

Недоказани по делото остават и обективните признаци на пасивния подкуп по основния състав на чл. 301, ал.1 НК, каквото е повдигнатото срещу *подс. А. У.* обвинение и в каквата връзка с протеста се иска нейното осъждане от САС. Тази претенция няма как да бъде удовлетворена, защото единственият безспорен факт в случая е, че като служител в държавно учреждение (ГД“ИН“, към чиято структура влиза СБАЛЛС) подсъдимата е притежавала качеството „длъжностно лице“ по чл. 93, т.1, б. „а“ НК (положение, прието с Т.р.2/11-ОСНК във връзка с изключението по чл. 5 ЗЛЗ относно болниците, отговарящи на критерия „държавно учреждение“). Не се установява, обаче, по несъмнен начин (чл. 303, ал.2 НПК), че на 23.08.2013 г. в гр. София (в кафене на магазин „Мусю Бриколаж“) тя е изпълнила деянието по чл. 301, ал.1 НК, като е приела от О. Н. неследващ се дар (1000 лв.), защото уличаващите факти не са в такава взаимовръзка, която да води до единствено възможния извод и да изключва други вероятни хипотези за начина, по който са протекли събитията.

Оборена от доказателствата по делото е и изискуемата от закона съставомерна връзка между деянието (приемането на подкупа) и преследваната с него цел, защото

нито една от предявените в обвинението три хипотези не е налице. Няма как, на първо място, да се твърди, че дарът е приет от У. „загдето *е извършила* действие по служба“, защото фактите, описани като такова действие (приемането на затворника Д. за лечение в СБАЛЛС на 23.07.13 г.), изобщо не са събития, протекли под нейно разпореждане, а въз основа на административна заповед на зам.директора на ГД „ИН“. Не кореспондира с доказателствата и обвинителната теза за приет от нея подкуп „... загдето *не е извършила* действия по служба“, доколкото прокурорът основава тази своя позиция на обстоятелствата, че вместо да диагностицира Д. като „клинично здрав“, на 24.07.13 г. У. му е поставила диагноза „дископатия“. Така предявеният съставомерен признак предполага проявено от дееца служебно бездействие и ако – според СГП – то се е реализирало чрез отказа на подсъдимата да отрази, че затворникът е „клинично здрав“, тук изцяло следва да бъдат споделени съображенията на СГС, че за св. Д. това е констатация, която също би била невярна, най-малкото поради претърпяната няколко дни преди това от него операция в областта на устата. Ако, пък, прокурорът е имал предвид, че бездействието на У. се е изразявало в поставената диагноза „дископатия“ (подход – твърде спорен, поради съвместяването на твърдението, че едно „бездействие“ всъщност съставлява „действие“), то неговият прочит на доказателствата е некоректен, защото на посочената дата подсъдимата е отразила понятието „дископатия“ единствено като „вероятна диагноза“, при това – записана още в документацията, издадена от Затвора в гр. Белене. В противоречие с изложените в самото обвинение факти е и заявеният в него признак, че приетият от подс. У. на 23.08.2013 г. дар е бил и „за да извърши“ тя бъдещи действия по служба. Като такова е визирано насочването на затворника Д. към ядрено – магнитно – резонансна диагностика в „МДЛ Русев“ ЕООД, но в случая се касае за събития, които вече са настъпили – изследването в посочената лаборатория е било проведено още на 12.08.2013 г. и насочването към него няма как да съставлява бъдещо действие по служба; още повече, че се касае за частна лаборатория, към която изобщо пациентът не е следвало да бъде служебно „насочван“, защото предоставяната от нея услуга е общодостъпна.

Логична последица от оправдаването на подс. У. поради недоказаност на обвинението по чл. 301, ал.1 НК е и признаването на **подс. О. Н.** за невинен в това на 23.08.13 г. да е дал на У. като длъжностно лице неследващ се дар (1000 лв.), които твърдения прокуратурата е квалифицирала като активен подкуп по чл. 304, ал.1 НК. Тук няма нужда да бъдат преповтаряни всички вече изложени доводи за недоказаност на относимите към разглеждания състав факти, но - доколкото следва да бъде даден отговор на въззивния протест (чл. 339, ал.2 НПК), САС ще посочи, че по делото не се установява нито изпълнителното деяние на това престъпление (даването на паричната сума в посочения размер от 1000 лв. на заявените дата и място), нито вече изтъкнатата връзка между него и поведението на длъжностното лице – минало (загдето е извършила и не е извършила действия по служба) и бъдещо (за да извърши действия по служба). А вече приведените в тази насока аргументи във връзка с обвинението срещу подс. У. не се налага да бъдат повтаряни.

Другото обвинение срещу подс. О. Н. (за търговия с влияние, подпомогната от подс. Ч. Ц. – чл. 304б, ал.1, вр. чл. 20, ал.2 НК) закономерно е довело до постановената от СГС оправдателна присъда, а потвърждаването ѝ от САС се налага поради следното:

Касае се не само до несъставомерно обвинение, но и до недоказаност на относимите към него обстоятелства.

Вече беше посочено, че по делото съществува доказателствен дефицит, който не позволява да се приеме за установен фактът, че на 23.08.13 г. в с. Арчар подс. Н. (като

извършител) е приел от Д. Ц. наследващ се дар (3000 лв.), за което е бил умишлено подпомогнат от подс. Ц. (помагач). Съдържанието на протоколите, отразяващи записаните чрез специални разузнавателни средства телефонни разговори между Н., Ц. и Ц.а, не е достатъчно, за да обоснове в детайли какъв точно е бил размерът на получената сума (при условие, че към Ц.а по банков път са били преведени 4400 лв.), с каква цел и на кое място тя е била дадена. Други доказателства, извън абстрактните данни, събрани по реда на чл. 177, ал.3 НПК, вр. чл. 13 ЗСРС, не са установени. По-същественият проблем, обаче, е правната формулировка на самото обвинение, защото в принципен план съставът по чл. 304б, ал.1 НК изисква деецът да е приел инкриминирания дар *„за да упражни влияние при вземането на решение от длъжностно лице“*. Но подобно обвинително твърдение прокурорът изобщо не е предявил, защото неговата теза е, че въпросното бъдещо влияние върху длъжностното лице У. всъщност не касае вземането на решение от нея по конкретен въпрос, а действия или бездействия по служба, абсолютно аналогични на тези по чл. 301 и чл. 304 НК. Специфичното на „търговията с влияние“ е именно положението, че деецът приема наследващия се дар (или облага), за да въздейства върху бъдещо решение, което съответното длъжностно лице предстои да вземе. Какво е това решение, кога и при какви условия е трябвало да бъде взето, обаче, от обвинителния акт не става ясно, защото в него чисто „механично“ са пренесени (без)действията по служба, включени в обвинението на подс. У. по чл. 301, ал.1 НК.

Деянието на помагача (чл. 20, ал.4 НК) е престъпно, ако е престъпление поведението на самия извършител (чл. 20, ал.2 НК). Това е и причината **подс. Ч. Ц.** да бъде оправдан относно обвинението по чл. 304б, ал.1, вр. чл. 20, ал.4 НК и тази част на протестираната присъда въззивната инстанция също прецени за правилна.

Данни (при това – твърде общи и без детайли) за тезата на прокурора, че в периода 14/23.08.2013 г. от Затвора в гр. Враца Ц. умишлено е улеснил чрез телефонни разговори (съвети и разяснения) извършителя Н. да получи като наследващ се дар сумата от 3000 лв., се откриват единствено в резултатите от проведеното подслушване на комуникацията между посочените лица, вкл. и Д. Ц.. А както вече неведнъж беше посочено, присъдата не може да се основава само на информация от специални разузнавателни средства (чл. 177, ал.1 НПК). Отделно от това, несъставомерната формулировка на обвинението спрямо сочения като извършител на деянието О. Н. (чл. 304б, ал.1, вр. чл. 20, ал.2 НК) безусловно влече и „несъставомерност“ в поведението на лицето, за което се твърди, че е негов помагач. Така, че тук не се налага да се преповторят доводите, че търговията с влияние следва да е с цел въздействие върху конкретно длъжностно лице за бъдещо решение, което то да вземе, а не за действия по служба, които това длъжностно лице е извършило или пропуснало, ще извърши, или ще пропусне (каквото всъщност е повдигнатото обвинение).

В заключение, закономерна последица от пороците при формулировката на обвинението и неподкрепянето му с необходимия обем доказателства налага постановеното от Градския съд оправдаване на подсъдимите У., Н., Ц. и М. да бъде потвърдено в цялост, а подадения срещу тази присъда протест – приет за неоснователен, поради което – съобразно чл.338 НПК, Софийският апелативен съд, Наказателно отделение, VIII състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда от 20.04.2023 г. по н.о.х.д. № 4498/20 г. на СГС (НО, 22 с.).

Решението подлежи на обжалване и протест по касационен ред в 15-дневен срок от обявяването му на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____